

Iskajo vsak dan...
Issued daily except Sundays and holidays.

Organized by approved...
2827 South Lawrence Ave.
Telephone, Rockwell 4904.

LETO—YEAR XXI.

Cena lista je \$4.00

Entered as second-class...
at Chicago, Ill., under No. 1057 of Post Office of March 1, 1919.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918

Senatna preiskava stavke v pitburškem okrožju

Senatni osek je najprej zaslišal stavarje in odbornike unije. Dve zahtevi baronov premoga sta bili zavrnjeni. Senatorji obiskali barake stavarjev in rove, v katerih delajo stavgokazi. Zanimiva izjava stavgokazove žene.

Rudarji in baroni v Indiani v zastoju

Skupna komisija, alična oai v Illinoisu, ni dosegla sporazuma glede nove mezdne lestvice.

Terre Haute, Ind. — Dne 23. februarja se je tukaj sešel skupni lestvični odbor rudarjev in organizacije lastnikov premogovnikov. Odbor je imel ališati poročilo posebne skupne komisije, ki je bila imenovana zadnji jesen z namenom, da izdela načrt za novo mezdno pogodbo, ki stopi v veljavo 1. aprila t. l.

Skupna komisija je poročala, da se ne more zediniti. Situacija je ista kakor v Illinoisu. Zastopniki unije zahtevajo, da v novi pogodbi ostane stara jacksonvilska lestvica, lastniki rovoev pa hočejo, da unija sprejme lestvico nižje mezdne.

Lestvični odbor je ostal v konferenci, ki se nadaljuje.

Zborovanje centralne organizacije v Scrantonu

Zborovanje trajalo dva dni. — Na zborovanju so bili povabljeni tudi delavski športni društva in druga.

Scranton, Pa. — Tukajšnja delavska centralna organizacija Scranton Central Labor Union je obdržala dva-dnevno zborovanje, katerega se niso udeležili zastopniki delavskih strokovnih organizacij, ampak tudi ženskih, delavskih športnih društev in drugih, ki služijo delavstvu v zabavo in razvedrilo, da se razpravlja o vprašanju, kako je mogoče mlade delavce pridobiti za delavsko organizacijo.

Tu so bili poleg zastopnikov zabavnih, športnih in ženskih društev navzoči tudi zastopniki pekarskih delavcev, brivskih pomočnikov, godbenikov, voznikov, rudarjev, restavracijskih delavcev, cestnoželezniških uslužbencev, zidarjev, ometačev itd. Prvi dan je bilo 150 delavskih zastopnikov. Banketa se je udeležilo 350 oseb.

James H. Maurer, predsednik Državne delavske federacije v državi Pennsylvaniji, je kritiziral postopanje senatorja Reeda iz Pennsylvanije, ker ni v senatu nastopil v interesu rudarjev, ko je bila predložena resolucija za preiskavo o vzrokih rudarske stavke. Hugh Frayne, organizator Ameriške delavske federacije, je spodbiral na navzoče, da podpirajo stavkujoče rudarje.

Sprejeta je bila tudi nova lokalna organizacija v lokalno centralno. Nekaj lokalnih rudarskih organizacij še ni pridruženih lokalni centralni organizaciji. Razpravljalo se je tudi o praznovanju Delavskega praznika, ki pade na prvi ponedeljek v mesecu septembru in o spominjski slavnosti za umrle delavce na Spominjski dan. Razprave so se dalje vršile o organiziranju neorganiziranih delavcev. Zborovanju je predsedoval L. F. Hart, predsednik scrantonške delavske centrale.

Pobijanje Nikaragvijčanov.

Managua, 24. febr. — Ameriški pomorščaki so večeraj ubili nadaljnje tri nikaragvijske rebeke v okolici Telepanee.

Vukičević uspel

Po četrtem poskusu je organiziral vlado v Jugoslaviji.

Belgrad, 24. febr. — Vukija Vukičević, ki je bil že četrtyk pozvan, da organizira vlado, je večeraj uspel in sestavil koalicijsko vlado, ki je približno ista, kot je bila pred ostavko.

POMOČ SOLSKIM OTROKOM RUDARJE KAŽE ŽE USPEHE.

Lica rudarske dece postajajo zopet rdeča.

Columbus, O. — Solški učitelji v Hocking Valleyju so spoprocili adjutantu, da je prehranitev otrok bednih in ubočnih rudarjev na stavki že pričela kazati uspehe. Odkar se je od dne 21. januarja pričela deliti pomoč otrokom, so pričela postajati njih lica zopet rdeča.

Sodnik odločil proti suhaškim agentom.

Baltimore, Md. — Zvezni komisar Frank Supple je izdal prepoved proti aretaciji avtomobilistov po zveznih suhaških agentih, ki so ustavljali in preiskovali avtomobile na cesti, ako so sumili, da vozijo alkoholne pijače. Supple je zagrozil, da bo uvedel sodnijsko postopanje proti vsem suhaškim agentom, ako bodo krčili izdano prepoved.

Kolovozne razmere med rudarji trdega premoga

Streljanje med rudarji. — Partizanstvo v organizaciji.

Wilkes-Barre, Pa. — Daleč se je razlezel partizanstvo v rudarski organizaciji prvega distrikta rudarske organizacije. Partizani so se pričeli ubijati med seboj. V ozadju te silke je nejasen položaj v lokalni organizaciji šte. 6 U. M. W. v Pittstonu.

Frank Agati, osebna straža Capellinija, predsednika prvega distrikta rudarske organizacije, je bil ubit v unijski pisarni v Wilkes-Barre. Med ljudstvom kroji govorica, da je imel biti ubit tudi Capellini. V zaporu se nahaja Samuel Benito, predsednik lokalne organizacije št. 6, obtožen umora. Thomas Lillia, podpredsednik lokalne organizacije št. 6 je bil ustreljen pred enim mesecem. Joseph Cicera so našli s preresanim vratom istega dne, ko je bil Agati ubit. Samuel Grecco, svak Cicera, je bil ustreljen v glavo in najbrj podlega rani. Ustreljen je bil, ko se je vračal z obiska pri Olesonovi družini.

Pred nekaj meseci je pri lokalni organizaciji šte. 6 smagala lista opozicijskih kandidatov. Zaupnikom pri tehnicni je bil izvoljen Alex Campbell. Člani lokalne organizacije št. 6 delajo v premogovniku Pennsylvanije Coal kompanije pri Pittstonu. Skoraj mesec dni se ne dela v tem premogovniku, prejane meseca se je pa delalo slabo. Odborniki prve distriktno organizacije U. M. W. se baje pogajajo, da se vrnejo v delo v premogovniku. Kompanija ni baje hotela dovoliti, da Campbell nastopi kot tehnicni pri tehnicni in ga je me večkrat odklonila in ravno tako ubitoga Lillia kot pisnika za pregledovanje premoga.

Med lokalno organizacijo in distriktno organizacijo postoje spori glede kontraktne sistema. Na antracitnem polju se je moč kontraktne rudarja vedno bolj pojačala in vnela. Kontrakti rudar zaposli od enega do sto delavcev v premogovniku, da mečejo premog z lopatami v odnalsko napravo ali pa v vozilke. Opozicija zahteva bolj pravilno razdelitev dela in bolj natančno izvajanje pogodb.

V sobi, v kateri je bil ubit Agati, so našli šest krogel v steh. Pri Mendolu so našli samokres in iz njega je bilo oddanih pet strelcov. Benito trdi, da je streljal v samoobrambi. Sesta krogla v rudarski pisarni se razgala na ta način, da je Agati streljal prvi, ker je krogla obšla v steni ravno nasproti, kjer je stal Agati. Drugi strel so razkropili, kar dokazuje, da je prišlo do boja, in se ni odigralo hladnokrvno streljanje v pisarni.

Pittston ni na glasu, da je miroljubno mesto, ampak je ravnotako razupito gnezdo radi dinamitarstva in streljanja kot Chicago.

Zalostno in obsojanjavredno je pa, da je prišlo do takega boja v organizaciji. Zaveden delavec se bojuje z uma svitlim mečem, ne pa s samokresom, dokler ne doseže svoje pravice.

Vladna kriza v Avstriji.

Dunaj, 24. febr. — Seipelova vlada je prišla v skripece in morada pade. Večeraj je bila ostra debata v zbornici. Govorniki so ljuto napadali Italijo radi teroriziranja Nemcev v južnih Tirolih.

Potres v Palestini.

Jeruzalem, 24. febr. — Potres, ki je v sredo obiskal Palestino, je naredil precej škode v Jeruzalemu in Nazaretu. Mnogo hiš se je podrlo. Judovska univerza je spet utrpela veliko škodo.

JAVNI SHOD RUDAR. ZONAN V BELLAIRU, O.

Rudarji se so spili mirno. — Kamnaje so bili obdržavali baje v Bellairu tempeljnu.

Bellaire, O. — Tukajšnji dnevnik Bellaire Daily Leader poroča, da so lokalni občani izvedele, da nameravajo rudarji obdržavati v Čelški dvorani javen shod, ne da bi imeli dovoljenje za obdržavanje shoda. Tako je bil odposlan oddelek policije, ki je za vsak slučaj imel s seboj tudi plinske bombe. Oddelek policije je nabdeloval sam lokalni policijski nadelnik George Bush.

Nadelnik policije je nekaj časa argumentiral s rudarji, na to je pa preprosto rudarje, da so se mirno našli. Zbranih je bilo okoli štiri sto rudarjev.

V vojnem času so mestni očetje sprejeli mestno odredbo, ki prepoveduje vsak javni shod, ako si obiskovalci ne prekrbte naprej dovoljenja za shod.

Kamnaje se je izvedelo, da so rudarji zborovali v Rudarskem tempelju. Obredno je, kadar je tako velika masa na stavki, kot je sedaj, ne more biti popolnega zborovanja. Samo v tukajšnji okolici je na stavki okoli petnajet tisoč rudarjev. Pri tako velikem številu rudarjev ni soglasja tudi karat, kadar rudarji delajo. Tudi manj je pričakovati nene soglasja, ko rudarji ne delajo in trpe s svojimi družinami vrad. Če vorice so spališče, ki krodiše o zborovalcih. Eni pravijo, da so bili komunisti, drugi trdijo, da so bili rudarji podignani od agitatorjev organizacije I. W. W. drugi pravijo, da je bil nezadovoljni element, ki je nezadovoljen s vladstvom stavke in katerega razni zunanji elementi od zunaj podpirajo in ščuvajo.

Shod je trajal baje več ur in govorice se slišijo, da bo v bodočnosti obdržanih več takih shodov po vsem distriktu. Vrh tega se slišijo govorice, da je bila sklenjena ključavnica na vratih, ki vodijo v zborovalno dvorano. To je bilo baje storjeno, ker rudarjem ni bilo dovoljeno zborovati v Čelški dvorani.

Iz zupanskega urada prihaja glas, da se bo šupan strogo ravnal po mestni odredbi, ki ne dovoljuje javnih shodov v Bellairu, ako obiskovalci shoda niso preskrbeli dovoljenja za shod.

Odbornikom subdistriktno organizacije so znana imena mnogih rudarjev, ki so se udeležili shoda, niso pa slišali ničesar, da bi bila ključavnica sklenjena na vratih.

Odborniki subdistriktno organizacije so se v torek posvetovali s županom o predlogih za pomoč bednim in potrebnim.

GOVERNOR OBLJUBIL ZAŠČITO SVAVKOKAZEM.

Njegovo pismo jim bo dalo novoga poguma.

Columbus, O. — Governor Donahy je odgovoril stavgokazem, ki delajo v premogovniku Crabapple blizu St. Clairville na njih prošnjo za zaščito. V svojem pismu pravi, da ima vsak državljani države Ohio pravico seba preživeti na legalen način. Obljubuje tudi sodelovanje oblastvenih organov, da jih rudarji v bodočnosti ne bodo več preklinjali in jim dajali primke, končno pa omenja, da jim zvezna sodnijska prepoved daje zaščito zveznega maršala. Šerif okraja Belmonta je prejel kopijo tega pisma in obnem pripočilo, da šli stavgokaze pred nadaljnjim nasledovanjem.

Podrobnosti sovjetskega mirovnega načrta

Dokument šteje 15,000 besed in vsebuje vse detajle glede razoroženja vseh delov.

Zeneva, 24. febr. — Člani garancijske komisije Lige narodov, ki zbirajo material za prihodnjo konferenco pripravljalne razorožitvene komisije, z velikim zanimanjem študirajo načrt Sovjetske unije za kompletno razoroženje vsakega sveta. Načrt pride v razpravo na prihodnji konferenci, ki se odprvi 15. marca v Zenevi. Sprva so mišlili, da bo sovjetski načrt kakšna površna stvar, katero bo lahko zavreči kot "nepraktično," pa so se zmotili.

Sovjetski dokument šteje 15,000 besed in je v vseh oziirih in detajlih popoln, da bolj ne more biti. Prizadeži diplomati so zdaj mislila, da bo treba sovjetski načrt bolj resno vzeti in dobro proučiti, kajti gotovi deli stega niso nepraktični. V dokumentu so celo našli točke velike važnosti, katerih ni tako lahko zavreči — slati ne letos, ko so splošne volitve v Franciji in Nemčiji — in morda tudi v Angliji — in ko bo v volilnih kampanjah razoroženje igralo veliko vlogo.

Sovjeti predlagajo, da se postavi mednarodna kontrolna komisija, ki bo stalna in iz katere morajo biti izključeni bankirji, bivši vojni ministri in veliki industrijski magnati. Člani te komisije morajo biti le ravno-pravno zastopani poslanci v zakonodajnih zbornicah in delavske strokovne organizacije. Komisija bi imela absolutno oblast v vseh mednarodnih zadevah in celo nadziruje Ligo narodov svoje zaključke bi pa sveljavila s pomočjo posebne mednarodne policije na suhem in morju.

Načrt deli vodovja vse semlje v šestnajst pomorških con, ki so pod policijskim nadzorom mednarodne mornarice, obstoječe iz ladji, ki nimajo več kot 3000 ton in oborožene z ne več kot dvema topovoma vsaka in topova ne smeta imeti več kot 50 milimetrov široko cev. Ta mornarica bi pasila le na varstvo trgovskih ladij in kablov ter pobijala piratstvo in trgovino s belimi sušnjami.

Nadalje je natančno definirano, kako velika more biti straža na teritorialnih vodah in policija vsake dežele, vado more biti oborožena in kaj so njene dolžnosti in pravice.

Liga narodov v konfliktu z Ogrsko radi strojnjo

Liga odredila, da Ogrska ne sme prdati razbitih strojnjo, toda vlada v Budapešti se ne sme ni.

Zeneva, 24. febr. — Liga narodov in Ogrska sta v ostrem konfliktu. Ko je tajništvo Lige izvedelo, da je ogrska vlada ukazala uničiti pet vagonov strojnjo v St. Gothardu — strojnice so bile poslana v zadnjem decembru iz Italije — in da hoče zdaj prdati razbite strojnice kot lezno šaro, je obvestilo člane sveta Lige narodov. Medtem je Liga prejela emfatične proteste male entente proti prodaji strojničnih ostankov.

Brzjavke so švigale med Zenevo, Parizom, Londonom, in Berlinom in končno je francoski zunanji minister Briand posyral vlado v Budapešti, naj počaka s prodajo do seje sveta Lige narodov. Ogrski ministri predsednik, grof Bethlen, je pa večeraj odgovoril s brzjavko tajništvu Lige, da Ogrska ne bo nič čakala in teletje strojnjo do danes prodano na javni dražbi.

Tako je Ogrska — pod očividnim opogumljenjem Italije — še drugič pokazala osla Ligi narodov.

KAKO SE VRŠI OMREŽENJE ORGANIZATORJEV

Detalji o omreženju so bili povedani pred senatnim justičnim podsedkom.

Washington, D. C. — Aleksander Groesbeck, bivši governor države Michigan in odvetnik unije cestnoželezniških uslužbencev je rasgrnil pred justičnim senatnim podsedkom, kako sta bila omrežena organizatorja Parker in Armstrong te organizacije, ko sta prišla v Indianapolis, dokler nista bila obsojena na devetdeset dni zapora.

S tihim glasom je čital sodnijsko prepoved, ki jo je izdal zvezni sodnik Balsell meseca julija leta 1926 proti uslužbencom cestnoželezniške družbe "Indianapolis Street kompanije". Povedal, kako sta bila organizatorja aretirana 53krat v šestdeset dneh na ukaz policijskega načelnika zaradi potepuštva. Organizatorja sta rastolmačila cestnoželezniškim uslužbencom, da se morajo ravnati po sodnijski prepovedi. Nepričakovano se je pojavil neki Harry Bogus, v tajni službi kompanija, ki je nastopal skrajno radikalno, sabljal čes odbornike unije, da niso nič prida, ker se boje stavke. Postal je predsednik nove unije in zvodil uslužbenca na strajk. Nato ni bil prejet Bogus, ki je speljal uslužbenca na stavko, ampak aretirana sta bila organizatorja organizacije cestnoželezniške organizacije, ki sta uslužbencom svetovala, naj s ravnanje po sodnijski prepovedi. Bila sta obtožena žaljenja sodišča in obsojena.

Groesbeck je dejal, da ne verjame, da bo Shipsteadova predloga odpravila sodnijske prepovedi. Menji je, da sodniki ne bodo prenehali, adaj izdajati sodnijski prepovedi. Claytonov zakon, ki izrečno prepoveduje je izdajanje sodnijskih prepovedi proti piketiranju ali organiziranju dela v delavske strokovne organizacije, ni odpravil sodnijskih prepovedi.

Mogoče je pojačati Claytonov zakon, ampak težko je najti sodnika, ki se bo ravnal po njem. Senator Norris, ki predseduje odesku, je pripomnil, da se je jedro okoli katerega se suče vprašanje, da se dobe sodniki, ki se bodo ravnali po nastavi. Čital je 20. sekcijo Claytonovega zakona in je vprašal, ako se lahko se dobe besede, ki bi jasneje povedale ukaz kongresa proti uporabi sodnijskih prepovedi ob času sporov v industriji.

Virginijaki senat sprejel protinflacijski zakon

Linčanje je zločin, ki se kaznuje po državnih zakonih, vrh tega je pa še družina trtve opravljena do odškodnine.

Newport News, Va. — Senat države Virginije je dne 17. februarja sprejel protinflacijski zakon, ki ga je priporočil governor Byrd. Po tem zakonu je linčanje hudodelstvo, kaznjivo po državnem zakonu. Kot javni tožitelj proti linčarjem lahko nastopi državni prokurator ali pa okrajni praydniki. Zakon pravi dalje, da mora okraj plačati \$2,500 odškodnine družini linčanega. Ta odškodnina bo najbrj najbolj učinkovala na okrajne oblastvene organe, da bodo boljše čuvali trtve, po katerih bo linčarska drhal stezala svoje kremejpe. Denar tudi na jugu šteje več kot človeško življenje.

NABOCI TE SI KNJUGO "AMERIŠKI SLOVENC"

Tragedija nezakonske matere pred sodiščem

Dijak na katoliški univerzi peljal svojo ljubico k abortivonu.

Chicago. — Dr. Amanita Rongetti, lastnik privatne bolnišnice Ashland Boulevard Hospital, se zagovarja pred sodiščem radi obtožbe dvojnega umora. Obtožen je, da je izvršil nepostavno operacijo na 19letni Loretta Sanders, katera je potem umrla valed zastrupljenja krvi. Dete, ki ga je odvzel deklici, je bilo še živo, toda pustil ga je umreti, in potem je vrgel trupelca v peč. Obtožen je tudi, da je pustil da-ki umreti, ker ni imela dovolj denarja za kritje nadaljnjih stroškov.

Loretta Sanders je bila delavka. William Cossi, dijak zobozdravništva na katoliški univerzi, je bil njen ljubimec. Cossi, ki je bil pošten za pričo na sodnijski, je v četrtek priznal, da je bil on oče umorjenega otroka. Ko mu je Loretta povedala, da je noseča, je takoj sklenil, da otrok ne sme biti rojen, kajti on mora še dve leti študirati in zato ne sme mišliti adaj se na šolnitev. Iakal je zdravnika, ki bi odpravil otroka njegovi ljubici. Prijatelj mu je svetoval, naj gre k dr. Rongettiju, ki je "ekspert" v tej zadevi. Cossi je vzel Loretto s seboj in je predstavljal dr. Rongettiju kot svojo ženo. Dr. Rongetti je zahteval \$500 za svoje delo. Cossi je imel samo \$100, toda pogodila sta se za vsoto \$350, katero študent odplača v obrokih. Plačal mu je še \$175.

Ampak strahotna Loretta je bila da preden noga in operacija je bila nevarna. Otroci, ki je bil forsiran na dan, je še živ. Zdravnikova postrežnica Lorraine Irwin, ki je bila navzoča pri operaciji, je dobila nalogo, da nese otroka v peč centralne kurjave v kleti. Postrežnica se je uprla, nakar je dr. Rongetti položil dete na mizla tla, kjer je kmalu umrlo. Nato je sam nese trupelca v klet in ga vrget v peč, kjer je zgorelo.

Afera, ki se adaj pere pred sodiščem, je povročila tako senzacijo, da je sodna dvorana naličena občinstva. Zdravniki je tudi obtožen, da je hotel prisilit svoje postrežnice, da mu pomagajo skriti sločin. Postrežnice so prejelo mnogo groženj, da se morajo pripraviti na poaladice, če bodo pridale proti dr. Rongettiju. Lorraine Irwin je bila skoro prisljena k pritanju in noč in dan jo imajo pod policijsko stražo, da ne pobegne ali da ni napadena od italijanske gange, ki stoji na strani dr. Rongettija.

SENATOR WHEELER O KOMPANIJSKIH UNIJAH.

Take unije kot je Rockefellerjeva v Colorado širijo avtokracijo.

New Haven, Conn. — Senator Wheeler iz Montane je govoril na tukajšnjem forumu o kompanijskih unijah. Dejal je, da take unije, kot je kompanijska unija Rockefellerjev na premogovnem polju v Colorado, jemljejo rudarjem neodvisnost in gladijo po v avtokracijo. Ivy Lee, svetovalac Rockefellerja, je branil kompanijske unije. Lee ni mogel drugače, kajti če bi tega ne storil, bi bljuval v svojo lastno sklado.

Propaganda za velike družine v Italiji.

Milan, 24. febr. — Muscolinijeva propaganda za velike družine je dobila danes odmev v Milanu, ko je mestna oblast naznanila, da vsi očetje in matere, ki imajo sedem ali več otrok, dobe prosto vojnjo na cestni telecnic.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE
 LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cena oglasov po dogovoru. Rokopis se ne vrača.

Naročniki: Zedinjene delave (Iaven Chicago) \$6.00 na leto, \$3.00 za pol leta; Chicago in Cicero \$7.50 na leto, \$3.75 za pol leta, in za inozemstvo \$9.00.

Naslov za vse, kar ima slika s listom:
"PROSVETA"
 2657-59 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"
 Organ of the Slovene National Benefit Society.
 Owned by the Slovene National Benefit Society.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$6.00 per year; Chicago \$7.50, and foreign countries \$9.00 per year.

MEMBER OF THE FEDERATED PRESS

188

Datum v objavi n. pr. (Jan. 31-1925) poleg vsakega imena na naslovu pomeni, da vam je s tem dnem potekla naročnina. Prosveta se postavlja, da se vam ne ustavi list.

ALI JE STROKOVNA ORGANIZACIJA KORISTNA ZA DELAVCE?

Na to vprašanje odgovorja zgodovina organizacije ognjegasev, ki niso drugega kot delavci. Pred deset leti niso ognjegasci imeli svoje strokovne organizacije. Obstale so nekatere lokalne organizacije, ki pa niso imele nobene medsebojne zveze ali centrale, ki bi opravljala potrebno delo v interesu ognjegasev. Tudi delavne razmere med ognjegasci so bile slabe. Ognjegasci so bili noč in dan v službi. Spati so morali na ognjegasnih postajah in le enkrat v tednu ali parkrat v mesecu jim je bilo dovoljeno, da so šli domov k svojim družinam.

Lokalne organizacije so bile ustanovljene v štiri in dvajset mestih. Te lokalne organizacije so poslale 36 delegatov na skupno zborovanje ali konvencijo, da ustanove centralizirano organizacijo ognjegasev. Konservativni element je silno nasprotoval temu gibanju. Pomagali so mu veliki dnevniki in tiskani besedil in s kartuni. Tako je takrat prinesel neki tak dnevnik kartun, ki je kazal hišo v plamenu, blizu tam se je pa sprehajal ognjegasec in kadil smotko, v dimu so pa bile zapisane besede: "Požar mi ne gre nič mar, to je moj prosti dan." Taki kartuni so imeli namen nahujskati javnost proti gibanju ognjegasev. Ognjegasci se niso ustrašili te protipropagande, ampak so nadaljevali s svojim organizatoričnim delom. Ustanovili so svojo organizacijo. Takrat je imelo samo šest in dvajset mest ognjegasec razdeljene v dve straži. Od tega časa sta bili dve straži uvedeni splošno in ljudstvo je s splošnim glasovanjem uvedlo v velikih mestih sistem treh straž in tako dokazalo, da se ne da prometiti s protipropagando konservativcev. Ognjegasci so v tem času dokazali, da je trojna ognjegasna straža še bolj učinkovita ob času velikih požarov, kot ognjegasna straža, ki mora noč in dan čepeti na ognjegasnih postajah in je ognjegascu le sem pa tje dovoljeno, da vidi svoje, da otroci ne pozabijo popolnoma svojega očeta.

Pred deset leti niso ognjegasci poznali počitnic. Prikljenjeni so bili na ognjegasne postaje in če bi ognjegasec govoril o počitnicah, bi ga tako konservativni ljudje vprašali, kdo bo gasil požar, kadar bo on na počitnicah. Tudi v tem oziru se je izpremenilo veliko, kajti danes uživa 90 odstotkov stalno nameščenih ognjegasev počitnice.

Pred deset leti so mnoga mesta plačevala starim in za ognjegasno nesposobnim ognjegascem pokojnino. Toda ta pokojnina ni bila nič gotovega, ker ni bila pravilno zasnovana. Danes je drugače. V tri in trideset mestih so občine sprejele zakone za vpokojenje starih in za delo nesposobnih ognjegasev. Centralna ognjegasna organizacija se je vselej krepko postavila v bran, kadar in kjer so skušali konservativni elementi pod raznimi pretvezami poslabšati pokojninske zakone.

Uvedle so se preizkušnje za ognjegasec in zanje je postalo v veliko mestnih občinah veljavno pravilo za civilne uslužbenca, tako da niso ognjegasci več odvisni od milosti profesionalnih lokalnih političarjev.

Konservativni element se je vedno bojeval proti organizaciji ognjegasev in se trudil, da se uvedejo stare razmere. V mestnih občinah so občinske korifeje zahtevale, da se organizacija ognjegasev razpusti, če ne, bodo pa ognjegasci izgubili službo. V nekaterih mestnih občinah so bili izdani ukazi, ki so naravnost prepovedovali ognjegascem se pridružiti organizaciji ognjegasev. Konservativni elementi so vzeli v takih slučajih na piko posebno one ognjegasce, ki so bili na čelu gibanja za organizacijo. Pod starim geslom, "v imenu zakona in reda," so hoteli uvesti zopet staro anarhijo, ali pa obdržati stare anarhistične razmere.

Organizacija je pa kljub temu rasla po številu in moči. Izvajala ni le svojega vpliva v obrambo ognjegasev, ampak je dokazala, da je varnost pred požarom veliko večja, odkar so se ognjegasci organizirali in pričeli odpravljati stare metuzalemske razmere. Ognjegasci so veliko sposobnejši in požrtvovalnejši, kot so bili v starih razmerah, kajti nove razmere jih uče, da se zanje izplača požrtvovalnost, ki jo doprinašajo v času, ko je treba preprečiti razširjenje velikih požarov.

VESTI IZ NASELBIN

Naznanilo in zahvala.
 North Chicago, Ill. — Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamo tužno vest, da je dne 3. februarja t. l. preminil naš sin in brat John Dolenc. Pokojni je bil rojen 11. avgusta, 1906 v North Chicago, Ill. Bil je član društva "Sloga" št. 14 SNEJ od leta 1919. Umri je po kratki in mučni bolezni pljučnici. Bil je blaga duša, pri ljubljen povod in velika opora staršem.

Pogreb se je vršil dne 6. t. m. na North Shore pokopališču. Ob tej priliki se najiskrenejše zahvaljujemo vsem tistim, ki so nam stali ob strani v času bolezni in nam pomagali ter nas tolažili v bridkih urah. Zahvaljujemo se tudi vsem za darovane vence, društvom in posameznikom. Tako se tudi zahvaljujemo vsem, ki so dali svoje avte na razpolago za pogreb. Vsem članom društev, ki so na katerikoli način pomagali in se udeležili pogreba, lepa hvala.

Pokojni zapuška očeta in mater, enega brata in štiri sestre, val v North Chicago. Dalje zapuška v Ameriki še tri sestre in dve teti ter več drugih sorodnikov v raznih krajih. Zaljubljeni ostali: Stefan in Rozl Dolenc, starša, Albert, brat; Mary, Frances, Ana in Rozl Dolenc, sestra.

Počivaj v miru, dragi sin in brat in lahka naj ti bo ameriška gruda. — Sorodniki.

Iakrena hvala!

Powhatan Point, O. — V imenu tukajšnjih stavarjev se zahvaljujem Slovenskemu asosojstnemu mladinskemu podpornemu društvu v Milwaukeeju, Wis., ki nam je prišlo na pomoč, in sicer s tem, da so nam poslali dva velika zaboja obleke, ki je bila vsa porabna. Hvala nabiralcem in nabiralcam. Prejeli smo dne 13. februarja in dva dni pozneje sem prejel pisno od istega društva in ček v znesku 22 dolarjev in 13 centov. Lepa hvala tajniku SSMPD, Louis-Ambrosichu.

Naloga mi je bila dana, razdeliti med najpotrebnejše. To je bil seveda težak posel, kajti tu je bednih veliko. Da bi to šim pravilneje izvršil, sem se posvetoval s tukajšnjimi rojaki, ki so mi svetovali, naj kupim moko. Tako sem tudi storil. Kupil sem tri sode moke od trgovca, ki je naš član. Razdelil sem potem po najboljšem prepračanju med potrebne stavarke družine, ki so vsi člani našega društva št. 536 SNPJ. Vsi so bili zadovoljni, kakor je kdo dobil.

Rojaki iz Milwaukeeja so nam s tem pomagali veliko, da bomo lahko prenašali naše gorje v tem dolgem boju, da bomo lahko čakali spomladi in nadaljevali boj proti premogarskim podjetnikom.

Pomoč, ki jo v teh časih prejememo, ne bomo nikdar pozabili in vrtni smo vam pripravljeni, ako boste kdaj vi potrebni. Se enkrat — hvala!

John Kostrove.

Politično poročilo.

Latrobe, Pa. — Ker se nihče ne oglaš iz naše naselbine, se bom pa zopet jaz po enem letu odmoru. Z delom je tu kakor povsod po Ameriki. Nekateri delajo malo, drugo so brez dela, tretji pa delajo vsaki dan, a teh ni dosti.

Na političnem polju gre tudi počasi naprej. Dne 19. februarja se je vršila redna seja soe stranke za Westmoreland okraj v Greensburgu, Pa. Nominirani so bili soe kandidati na celi listi, med njimi tudi štirje sodrugi Slovenci, namreč za "General Assembly" za prvi in drugi distrikt, sodrugi Joe Zakkar, Joe Skoda, Anton Zornik in John Longherloh. Trije so rudarji, eden pa trgovec. Val razumejo delavske težkoče in vprašanja. Od njih je pričakovati za delavstva boljše postav v Penni, ki se odločujejo v državni postavodaji.

Torej na dan volitev nobenega izgovora! Vsek delavec ali delavka naj voli delavske kandidate. Glasujemo za naše Sloven-

PROSVETA

ce in sodruga tera socialistične kandidata sploh.

Obenem vabim sodruga kluba št. 178 JSZ, da pridete vsi na sejo dne 11. marca ob 1. popoldne. Na rokah imam glasovnice, katere moramo izpolniti za delegate na soc. konvencijo v New Yorku. Poleg tega pa bo treba kaj ukreniti v korist klubovne blagajne, ki je že prazna.

Mary Fradel.

Potrebni naj dobe podporo!

Glencoe, Ohio. — Naj bo tudi meni dovoljeno potofili naše gorje. Nje dobrega ne bom poročala. Vidi se ljudi hoditi naokrog in se jim na obrazu mozna, da so v pomanjkanju. Veliko družin je, ki nimajo ne denarja ne obleke za svoje otroke in jih valed tega ne morejo pošiljati v šolo. Tako so prisiljeni jim prikrajšati pouk in izobrazbo, kar sedaj najbolj potrebujejo, v nežni dobi.

Delavec je res izkoriščen od vseh strani. Resnica je, da pride pomoč od dobročernih ljudi, za kar jim moramo biti hvaležni tudi tisti, kateri nismo nič dolžni. Moja družina je dobila vse podpore \$2,25, to je od lokalna št. 44, kateri je naznanil, da bo vsem svojim članom rudarjem deli podporo. Potem so pa sprevideli, da nekateri bolj potrebujejo kot drugi. To je tudi resnica. Zato pa priporočam tistim, ki lahko naprej rinejo brez podpore, naj pustijo podporo tistim, ki so bolj potrebni. Naprimer tistim, ki imajo večje število otrok, da bodo tako lahko vzdrževali bitko za boljše bodočnost.

Čitala sem v listu, ki ni nič kaj prida za delavce, kako se je godilo tistim, ki delajo pri Crabapple rovu blizu St. Clairsville. Kadar so šli z dela domov, so bili napadeni od žen in otrok stavarjev. Metali so vanje kamenje in jim grda imena dajali, tako da se niso več upali hoditi na to umazano delo. Kaj se je potem zgodilo? Poslali so protest na governerja Donaheya ter prošnjo, da naj on prepreči takšne neprilike, ker tukaj da smo sami Američani, razen enega Poljaka, ki se ta da ima državljsanske pravice. Val da lastujemo svoje domove in male farme in se lahko živimo, če zaaluzimo od 4 do 5 dolarjev na dan ter da smo zadovoljni s tako mezdjo.

Tako so se odrezali ti bedaki, ki ne vidijo, da vsi ne lastujemo svojih domov, ki se borimo za boljše mezdo. Seveda je prišel odgovor od governerja, da jim je dovoljeno delati za vsako plačo in nihče jim ne more braniti služiti vsakdanji kruh. Tukaj bo spet dobra podpora našim trdosrčnim možakom.—Pozdrav vsem čitateljem in čitateljmi!

Agnes Potočnik.

"Radnik priredi koncert.

Chicago. — V nedeljo 26. febr. priredi "Radnik" koncert s pleksom v C. S. P. S. dvorani, 1126 W. 18. St. Izvajanje programa prične točno ob 2. popoldne. Vstopnice v predprodaji so 75c, pri vratih pa \$1.

LISTNICA UREDNISTVA.

Bridgeville, Pa. — John Zigmán. — Uredništvo lahko poda le osebno tolmačenje pravil, ne more pa podati takega, ki drži pred gl. odborom, dokler ni bila stvar rešena pred gl. odborom. Ako želite osebno tolmačenje, ga bo uredništvo podalo. Ako pa želite tako tolmačenje, da drži pred gl. odborom, ga pa uredništvo podati ne more, ker se ni precedenta o tem vprašanju. Pozdrav!

PREDAL ZA INFORMACIJE.

(Odgovori na vprašanja.)
 Nanticoke, Pa. — A. Z. — Delavska (komunistična) stranka v Ameriki je priznana. Leta 1924 je imela svojega predsedniškega kandidata, ki je bil pokojni Ruthenberg.

Nemške poštarice morajo imeti dolga krila.

Berlin, 24. febr. — Poštni minister je danes odredil, da vse ženske, ki so uspešne na pošti, morajo nositi krilo, ki seže osem palcev pod koleno, a...

Pomoč stavkujočim rudarjem

Kenoša, Wis. — Nikomur ne svetujem sem za delom, ker ga ni. Toda kljub bolj slabim delavskim razmeram pa nismo pozabili na naše brate stavarke in njihove družine. Sprejeto je bilo, da grede vsi Jugoslavci in delo v ta namen. Odvzeli so se Hrvatje in Srbi. Za društvo "Brija" št. 38 SNEJ sta bila imenovana nabiralca brata Paul Jurca in Frank Turk, protovoljni nabiralci pa so Ivana Sutaršič, Agnes Horvat, Frank Turk in John Župa, ki je s svojim sistem po vstopnem naselbinu pomagaj propeljati. Hrvatje in Srbi bodo njih imena objavili v svojih listih.

Po 35 so darovali: Paul Jurca, John Modrijan, John Stempihar, Mrs. Ana Paulič in Ana Kirar. Po 30: Frank Urbanek, W. B. Alford \$2,75, Louis Robač \$2,50. Po 25: Joe Horvat, Anton Raunich, Frank Odar, Frank Skufca, Frank Zirovec, Frank Turk, Joseph Kuhar, Ignac Radovan, Michael Pleš, John Zimmerman, John Robač, Milan Bogdanov in Anton Ambrož. Po 20: John Penca in John Kastelic. Po 15: Joe Zirovec, John Zura, Frank Kos, Matevč Vidmar, Baltonar Rudolf, Mrs. Frances Robač, Ivana Bergant, Ivana Trobec, Mary Sluzinaky, Matija Ements, Frank Ambrož, John Nevak, John Oren, Alex Pessid, Anton Pečnik, John Prester, John Molj, Anton Grabner, Galper Pluck, Alois Zupan, John Sutaršič, Joe Sutaršič, John Zagar, Frank Zebukovec, Joe Pristov, Frank Radel, Joe Korciz in Frank Cornick. Joe Zagar 75 centov; po 50 centov: Frank Tesovnik, Marija Robač, Anton Robač, Matt Joachim, John Abrahamovky, Frank Jurca, E. Scholz, Jacob Zadnikar, Gasper Wick, W. H. Gunter in Mrs. Mary S. August Zura 25 centov. Skupaj \$97,75.

Obleke smo nabrali med Jugoslovani 275 funtov. V Penni smo je poslali takoj 105 funtov v Colorado pa ostanek. Obleke je bila vsa v dobrem stanju. — Frank Turk.

Claridge, Pa. — Poročano je bilo, da bo dne 28. januarja skupna vesela in pomoč stavarjem v Claridgeju v Slovenskem narodnem domu. Veselica je bila oblikana v velikem številu. Čisti dobiček, prodane vstopnice in dar posameznih društev je bil \$246,80. Ta vsota je bila razposlana v sledečo naselbino na rojake kot sledi: Meadow Lands (na Antona Kramana) \$25; Moon Run (na Frank Podmilaska) \$25; Imperial (na John Vranca) \$25; Liberty (na Jakob Dolenc) \$25; South View (na Fred Zelenski) \$25; Burgetstovon (na Mike Klopčič) \$25; Russelltown (na Jacob Pomba) \$25; Bentonville (na Andrew Lusin) \$25; Renton (na Ignac Permeta) \$25 in v Gentar (na Frank Sifiraja) \$25,50. Torej skupna vsota v znesku \$246,80.

V imenu odbora se vsem, ki so kolikaj pripomogli do uspeha veselice, najlepše zahvalimo. Rudarjem pa kličemo: Vstrajajte do zmag!

— Anton Kozoglav, tajnik ND.

Benld, Ill. — Na prošni seji društva št. 386 SNPJ je bilo določeno deli v pomoč in blagajne \$25 na stavarke v Penni. Za shiške stavarke smo določili dati \$20 in se coloradake pa \$5. Tako je bilo zaključeno in razloga, ker so v Penni in Ohiju deli na stavarke kot v Colorado. Nekako pred mesecem pa je bilo na nekakm shodu nabranega denarja v znesku \$140 za coloradake stavarke. Mi se tu ne nahajamo v najboljšem položaju, ker delamo od 3-4 dni v tednu. Drugi posijemo več, Denar je bil poslan na Relief odbor v Pittsburgh. — Jasip Rankar, tajnik št. 366.

Frum, W. Va. — Dnevno čitam poročila v Prosveti, Enepokrovnosti in tedensko v Proletarcu in stavarjovnega okrožja, kako se rudarji bojujejo za ohranitev UMW unije. La od tu ni slišati nikakega poročila. Nekateri pravijo, da ni stavke. Toda tisti, ki se zavedamo dejstev in kaj pomeni, vemo, kaj morajo naši bratje stavarji prestat v teh časih. Toda resnica je tudi, da stavka v West Virginiji je tudi sedaj v teku že od leta 1924.

Na redni seji društva št. 174 SSPZ v Parsglou je bilo določeno, da se da stavarjem podpora iz blagajne, namreč \$5, brat Joseph Zelenski pa je daroval vsoto \$5. Torej skupaj \$10, kar je bilo poslano na predsednika SNPJ. Naša dolžnost je pomagati stavarjem kar največ moremo.

Joseph Zelenski, preds. št. 174.

Bagsley, Pa. — Za stavkujoče premogarje sta tu nabrala Joseph Zakkar in Louis Kose med Slovenci v skupni vsoti \$34,50. Darovali so sledeči: Vincenc Marolt \$2. Po \$1 so darovali: Joseph Zakkar, Martin Kusel, John Fredel, John Resnik, John Mikee in Pavel Sprajc; Louis Kose je daroval \$5. Dalje so darovali po \$1: Anton Lameck, Joseph Ash, Frank Novak, John Jued, Jakob Fabijančič, Louis Matko; John Ban \$5; po \$1: Joseph Skota, Frank Klapčar, Pavel Klapčar, Vincenc Resnik in Joseph Zakrajšek. George Kuhar \$2, John Morgan \$2. Po \$1: Anton Rak, Anton Troha, Stanley Warehal in Brano Kempst. Skupaj \$34,50.

Joseph Zakkar.

Rilton, Pa. — Društvo "Bistrica" št. 63 SNEJ je na redni seji dne 5. februarja nabralo za stavkujoče rudarje v zapadni Penni \$41,25. Darovali so sledeči: J. Podgornik \$10; po 5: A. Shuster ml., M. Jurk in P. Roper; po \$2: M. Jeseb in M. Vidak. A. Shuster je daroval \$1,50. Po \$1 so darovali: F. Shuster, A. Shuster st., P. Matejevič, P. Ickovič, J. Kotar, G. Malinski, F. Orolnik, N. Kovanovič in F. Strazič. Dalje so se darovali: A. Kolar \$5, J. Rankar \$5 in M. Javor 25c. Skupaj \$41,25.

A. Shuster, blaginjak št. 63 SNEJ.

Virdee, Ill. — Društvo št. 74 SNEJ je darovalo za stavarke v Penni \$10. Sret Tony Strakelj obiskal rojake in nabral \$17. Darovali so: F. FRIEZE \$1,50; po \$1: T. Strakelj, S. Kamenec, M. Kaučič, S. C. Brown, J. Sluga, H. Pishlar, R. Gregorič, J. Tattan in D. Jerbe. J. Belcer 75c. Po 50c: F. Stempihar, F. Reven, F. Lukovšek, W. Stopar, J. Jurak, F. Kuhar, A. Kuhar, F. Strakelj; po 25c: A. Hitarček, E. Simona, F. Geršič, F. Vemliha, A. Stopar, C. Stopar, S. F. Strakelj. Vsem lepa hvala! Denar je bil poslan na predsednika SNPJ v znesku \$27. — Frank Stempihar, tajnik.

Pecha Run Hall, W. Va. — Društvo "Sreznik" št. 815 SNEJ je na redni seji 12. febr. enotnoma odločilo dati \$15 in blagajne za stavarke, posamezniki pa so darovali le \$8, kar znaša skupaj \$23. Darovali so sledeči: po \$1: Anton Pliavar, Vincenc Tomšič, Frank Grims, Frank Lavrič, John Gril, Frank Jans, Mary Leban in Frank Strakelj.

Društvo ni določilo, v kateri kraj naj se denar pošlje, ker se, da gl. urad bi pravilno ravnal. Upamo, da bo predsednik jednote razdelil med najbolj prizadete slovenske družine stavarjev. — Edward Leban, tajnik.

Ronald, Wash. — Društvo "Slovenec" št. 75, Roslyn, Wash., je na seji decembra meseca zaključilo, da se nobena komisija s oseb, da podvzame akcije za stavarke. — Prosim, da pošljete \$50 na Relief odbor v Colorado. Imena darovalcev in vsote so: Joe Kozelški \$2,50; po \$2: Tony Zaur in Charles Nova; po \$1: Matt Jandro, Filip Obšolt, Slava Gurigich, Mike Majnarich, Joe Cop, Vinco Blimac, Vincenc Butkovič, Vinco Baričevac, Joe Tomac, Stava Gasparat, Jakov Klavir, Joe Starčevič Stričev, Grga Marac, Tone Starčevič, John Radošević, Matt Majnarik ml., Matt Majnarik st., John Jurkovič, Andrija Sporič, Tony Pleša Strinic, George Anžinar, Joe Gasparac, D. M. Bojčevič, Petar Petrovič, George Pleša, Petar Rey, Joe Martinko, Savio Morias Peter Horis, Andrija Jandpal, Charlie Cop ml., Mike Blinovsky, Pe 50c: Vincenc Lučič, Stava Starčevič, John Stinmac, Gasper Marinič, John Zagar, Matt Radošević, Petar Milošević, Jakov Brozovič Andrija Tomček, Anton Starčević, Anton Starčević, Katarina Starčević, Mike Petrovič, John Cop, Blaz Milos, Dominik Criesto, Geo. Gardin, G. Caspovilla, John Donadio, Joe Donadio, Luka Dero; Frank Jelenič 40c; Anton Matkovič 25c. Skupaj \$50,15.

George Gasparac, John Pleša.

Milwaukee, Wis. — Prilagam \$22,25 za v podporo stavarjujočim rudarjem v Penni, da razdelite med nje, kjer so najbolj potrebni. Dva člana društva "Sloga" sta bila pooblašena prubirati okoli in sta šla na delo sobot. M. Smola in A. Šušnik. Darovali so sledeči: C. Munkatovec \$1; po 50c: G. Kroat, Friend, F. Maroh, Fr. Koba, S. Hoinik, F. Ambrosch; L. Suban \$1. Po 50c: F. Gnader, Friend, V. Golob, A. Janca, J. Lechner \$1, J. Dobnik \$1, L. Sitens 50c, M. Rožič \$1, F. Simeni \$1, F. Zora 30c, A. Sluga 50c, B. Lavrich 50c, Jos. Kožak 50c, F. Remšak 50c, A. Konila 25c, F. Body 25c, T. Erabel 25c, M. Gradšar 35c, L. Grabner \$1, F. Slatin \$1, L. Huntrik 50c, A. Suaha 50c, A. Frangsch \$1, M. Rožič 50c; T. Zoriz 50c, J. Krasc \$1, A. Gnader \$1, J. Gnader \$1, M. Stbier 50c; J. Kerkič 50c, H. Lunter 25c, Ige. Tomineš \$1, M. Lemosak 50c, J. Miheleč 50c, Fr. Gosler \$1, J. Gorjup \$1, F. Zupančič \$1, Friend 40c, T. Pohorelnik 25c, F. Slemšek \$1, F. Bezovšek 25c, F. Zajec 50c, F. Arnič 50c, J. Dobnik \$1, M. Ermenec 50c, A. Magister \$1, A. Bohte 50c, A. Yercy \$1, M. Gregory \$1, J. Stancelj \$1, F. Paulin 50c, B. Pogorelnik 50c, A. Kolenz \$1, F. Kolenz \$1, J. Novak \$1, F. Zajec 50c, F. Thomas 50c, M. Rop 50c, J. Lesar 50c, Jos. Asman \$1, A. Basel \$1, Jos. Kastner 50c, A. Iss 50c, L. Zalbort 50c, A. Boselj 50c, M. Jera 50c, J. Poppo 50c, L. Perko \$1, Jos. Frael 50c, I. Erata 50c, J. Gasperlin 50c, Ferd. Kuhar 50c, A. Stalitz 50c, F. Prah \$1, F. Dragan 50c, L. Wene \$1, Friend 25c, J. Marr \$1, J. Dragan 50c, F. Luatik \$1, J. Jaklič \$2, L. Rozman \$1, J. Mikee 50c, A. Kostigar \$1, J. Doba 50c, O. Burmster \$1, F. Shinner 50c, J. Oetvirk 50c, M. Zeita 50c, T. Cvelbar 25c, Jos. Krcičman \$1, Jos. Homar 50c, Joe Ivanec \$1, J. Stariha \$1, F. Faletich \$1, J. Povis 25c, P. Vogrich \$1, J. Zajec 50c, L. Bolte 25c, J. Simonc 50c, Fr. Zajec 50c, J. Koba 50c, L. Zajec \$1, L. Ivanec \$1, Leo Oblak 50c, M. Golob 50c, F. Robes \$1 in A. Saznik 75c. Skupaj \$22,25. Poslal sem v Blain O. — Fr. Perko.

Kenoša, Wis. — Naznanjam, da smo poslali na Strikers Relief odbor nabrane vsote \$126. Na rokah imamo še \$100, katere bomo poslali na gl. urad podporen jednot. — Frank Turk.

OPAZOVANJA

Krvava roka maha v protesta. V Budapešti je zagrmel protest proti Mehiki. Sveti otae v Rimu je pred kratkim potofili, da se nobena država ne zmeni za ubogo cerkev v Mehiki — in prvi odvis je prišel iz Budapešte.

Madžarski monarhisti so se oglašili s krikom svete jeze in registrirali protest proti "terorju" mehiške vlade. Madžarski monarhisti, krotka jagnjeta, se zgražajo nad Mehiko! Madžarski monarhisti, beli angeli, protitastirajo!

Včasih so jih imenovali cigane. Ni na mestu. Bila bi žalitev prvih ciganov, ogrskih in vseh drugih, ki so gentlemani v primeri z madžarskimi bečari plemakih naslovov, katere so postavili rumunski tirani nazaj na njihove plesnive trone, ko so stili ogrsko sovjetsko republiko.

Kaj je zabeležila zgodovina iz strašnih dni reakcije, ko je po zlomu republike prišla madžarska bečarska aristokracija spet na krmilo?

Zgodovina, ki me bo nikdar izbrisana, beleži, da so madžarski monarhistični kryniki postreljali, posekali, prebodli in pobešili na tisoče delavcev, ki so sodejvali pri ustanovitvi republike; na tisoče delavcev je bilo kruto umorjenih. Delavce so mučili na najbestialnejši način. Lomili so jim kosti, iztikali oči, rezali ude in s kamenjem trli spolovila.

Te so dejale madžarske monarhistične zveri v človeški podobi, dasi ni bilo za časa trimesečnega sovjetskega režima v Budapešti nobenega "rdečega terorja." Ni bilo povoda za kako maščevanje. Bela Kun je pustil bečarom življenje in ti so plačali z nožem.

In ti lopovi, katerih se še drži kri delavcev od nog do glave, zdaj protestirajo proti mehiški vladi, ki se je prva osmella, da reši mehiško ljudstvo največjih pijavk, kar jih pozna zgodovina človeštva. Madžarski grofovski banditi, ki se že deset let kopljejo v človeški krvi, imajo pogum, da govore o "tiranstvu" Callesa!

Rimska hierarhija je res lahko ponosna na take krščanske viteze in križarje, ki skovikajo na Ogrskem. Bečari, v katerih se miga rez zapadljivega habsburškega nestyora, morda zdaj opremijo ekspedicijo z novim Maksimiljanom na čelu za odrešenje Mehike. V dobi krščanske civilizacije v srednjem veku je bil roparski poglavar povišan v svetnika, če je vodil sveto križarsko vojno z neverniki.

Blain, Ohio. — V imenu društva št. 383 SNEJ in vseh članov se odbor najlepše zahvaljuje vsem darovalcem. Razdelili smo med člane, ki so najbolj potrebni. Darovano vsoto smo prejeli od društva št. 16 SNPJ iz Milwaukeeja, Wis. Nabrala je bila vsota A. VIEZ. Storiš je dobro delo, ki je vredno vsakega priznanja. Hvala vsem darovalcem, ki so olajšali gorje trpinom.

Darovali so sledeči: Roman Blasco \$3, L. Kalk in M. Starich vsak po \$2. Po \$1 so darovali: L. Samš, F. VIEZ, Jos. Poklar, J. Poklar, Geo. Ritanja, Fr. Ermenec, A. Vidmar, Leo Bratanič, F. Slatinšek, M. Tamiš, C. Blasio, Fr. Tamos, Joe Jančar, J. Jenko, Fr. Bregant, Tony Chandek, F. Ferme, Josephine Bruc, J. Verlich, C. Herman, Joe Zvonar, M. Argulin, R. Malswist, T. Mayer, Fr. Gregorič, A. Pungarčan, G. Pahor, M. Veber, Fr. Zagar, W. Starandik, J. Schuster in M. Korendan. Po 50 centov so darovali: A. Brule, P. Pratik, J. Krescovich, Jos. Horvatin, Fanny Blasio, A. Vidmar, R. Prosen, Neimenovan, A. Spruck, Fr. Kapitan, Prijatelj, A. Erate, M. Klemen, J. Koprivnik, A. Pahor, S. Božič, J. Repenšek, J. Medved, J. Gričar, A. Kamnikar, Joe Ritonja, L. Paurich, A. Valentič, J. Rogalja, V. Pashun in A. Novak. Po 25 centov: D. Krepp, F. Alauf, F. Germ, J. Cades, P. Bragar, Bill Wolf in F. Britz. V. Stech 5c, A. Kernitz 25c, M. Rosnik 75c, M. Penz 30c, Joe Ivančič 70c.

Zelimo, da bi se katere druga naselbina posnemala društvo št. 16, na se vam je vsaj priporočljivo ter prosimo še nadaljne pomoči, kajti bile so sedaj hud boji.

Pozdrav čitateljem in članom jednote! Pomagajte nam rojaki do zmag! — Za št. 383 SNEJ: Louis Andrija, pred., Pavel Ibrar, tajnik, Martin Lapornik, blaginjak.

Ali ste naročili na dnevnik "Prosveta"? Podpirajte svoj list!

Vesti iz Jugoslavije

KRIZA VUKIČEVIĆEVE VLADE. STABILNOST VUKIČEVIĆEVEGA REŽIMA.

(Izvirno.)

Pri nas v Jugoslaviji meščanstvo še vedno ribari v kalnem. Se vedno mislijo nekateri meščanski voditelji, ki pravzaprav ne niti ne zavedajo, da so voditelji, da bodo mogli voditi neko jugoslovansko meščansko politiko v korist vladajočih razredov vseh treh jugoslovanskih narodov: Srbov, Hrvatov in Slovencev. Toliko nepripravljenih konzultacij od strani vseh šefov meščanskih strank in pogonjanj za tako ali tako demokracijo, vse to dokazuje, da se nahajajo v naši državi ljudje, ki gospodarskih vprašanj Jugoslavije povsem ne razumejo in ki menijo, da je vsaka sprememba demokracije na vladi že nova, boljše smer za konsolidacijo meščanskega režima. Če bi to ne bilo res, bi bili morda mi že toliko srečni, da bi ne bili obdarjeni s vsakovrstnimi seljaškimi demokracijami in demokracijami demokracijami sploh. V vseh teh poskusih vstvarjanja novih opozicij z novimi imeni, ne pomenja danes v tem položaju prav ničesar drugega, kakor nemogućnost notranje politične konsolidacije jugoslovanskih držav na eni strani, in na drugi strani pritisk velikaobristva na nerabske državljanke, predvsem Hrvate in Slovence.

Letos bo poteklo deset let "ujedinjenja in osvobođenja", pa vendar v teh desetih letih ni bilo storjenega prav ničesar tudi ne v korist — meščanskega razreda jugoslovanskih narodov. Edino srbski podjetniki, srbski meščani so imeli od tega "ujedinjenja in osvobođenja" nekaj. Edino oni so si nekoliko pomagali od grozot svetovne vojne, seveda na naš račun, na račun delovnih narodov Jugoslavije. S tem, da so v nekaterih krajih izvajali samiljenje pri nacionalnih meščanskih elementih Slovencev in Hrvatov, ker so oni menda največ "trpeli" v svetovni vojni, so kovali zase material, a za nas bi, katerega danes že vihtijo nad nami.

Sedanja vlada gospoda Vukičevića je danes v krizi. Ali v krizi ni gospod Vukičević niti ni radikalna stranka z radikalnimi ministri, v krizi so samo demokratski ministri Ljube Davidoviča. On, ki je dobil poverjenje od demokratske stranke, da stori svojo demokratsko dolžnost, se je končno odločil, a odločil tako, kakor se odloči skoro vsak jugoslovanski — nota bene: ne srbski — politik. Proti Vukičeviću režimu, proti njegovi vladi, njegovi osebi.

V tem se je izkazal za nesrbskega politika. Priljubljen je bil započeti akcijo proti današnjemu Vukičeviću režimu, ki se je izkazal v vseh teh mesecih vladanja za izrazito meščanskega, velikosrbskega, ki je bil v tem oziru tudi eden izmed najboljših in najzrelejših. Toda dejstva gospod Davidovič ni uvidel, zato bo propadel in zaigral svojo kariero.

Tudi ostale meščanske stranke, predvsem stranka gospoda Radića in "gospoda Svetozara Pribičevića, ne razumejo svoje lastnega položaja. One ne vedo, da je ves njihov državni in gospodarski položaj brezmiseln, da ne pove ničesar bistvenega, kar bi preukrenilo našo državno politiko, naše gospodarstvo, da je za meščanstvo mnogo nepogojnejši in slabši — od programa, ki ga izvaja gospod Velja Vukičević. Sicer pa sta se zlasti Stjepan Radić in Pribičević zelo slabo obnesla v vladi. Kje naj dobiva torej garancije, da ne bo vodila tako politiko, kakor to zahtevajo velikosrbski meščanski interesi?

Benica je, da se nahaja momentano Vukičevićeva vlada v krizi, ali resnica je tudi, da je nasprotno Vukičevićev velikosrbski režim stabilen, ker ima svojo podporo od zgoraj. In ta "zgoraj" hoče tako, da se njegov režim ne izpremeni, da se velikaobristvo ne odpravi a "seljaško demokracijo."

Je pač tako in s tem treba računati. Kakor si je hrvatska in slovenska buržoazija želela, tako je sedaj dobila. Taka pa je pri nas tudi vsa politična konsolidacija. Napad in pritisk imata polno pomočje nad vsako demokracijo, ki ni srbska. To bodo izkusili ne samo delavci, uradniki, nameščenci, mali kmetje in mali obrtniki v Jugoslaviji, to bodo izkusili tudi hrvatski in slovenski buržozi, ki so svoječasnno izglasovali Beogradu svoje popolno zaupanje.

Današnji sistem bo naperil vse sile, da se legalnim putem vzdrži na državnem krmilu. Če se mu bo to posrečilo, potem smo lahko prepričani, da bo to storil nezakonitim putem. Kajti so zelo močni tisti, ki to hočejo, močni zato, ker so jih Jugoslavlani močno naredili. Konsolidacija Jugoslavije se mora predstavit kot gospodarska in politična konsolidacija srbskega meščanstva in izvesti jo mora velikaobristski režim gospoda Vukičevića, ali pa koga drugega.

F. A. Koliko ima Jugoslavija prometnih uslužbencev. Po službenih podatkih je bilo pri naših prometnih ustanovah ministrstva prometa koncem lanskega leta uslužbenih 70,596 oseb in sicer 29,641 oseb s stalnimi prejemki ter 40,955 delavcev.

IZ PRIMORJA

Čez mejo je šel brez potnega lista Ivan Kogovšek iz Zavrata. Ko se je vračal, so ga prijeli finančni stražniki, ki so našli pri njem ustrojeno kravjo kožo. Kogovšek je prišel pred goriske sodnike radi prestopa meje brez dovoljenja in radi tihotapstva. Mož je razlagal sodnikom, da mu je poginila krava. Odrj jo je in kožo nesel v bližnjo vas v Jugoslavijo ustrojiti. Sodniki mu pa niso hoteli verjeti, marveč so pri njih obvaljale trditve finančnih stražnikov, na kar je bil Kogovšek obsojen na 6 mesecev zapor!

Kralja in Mussolinija je baje razžalil 41letni Artur Kristjančič v Brdih. Baje je z nožem prebodel sliki in nato oddal v sliki še par strelcev iz puške. Kristjančič se nahaja v zaporu v Krmnu.

Slovenske knjige sežigajo. Na ljudskih šolah je ostalo polno slovenskih knjig. Italijanski učitelji jih odstranjujejo. V Skopju na Krasu je italijanska učiteljica sežgala vse slovenske knjige, ki jih je našla v šolski knjižnici. Ravnila se je po vzgledu, ki ga je dal pred par leti v Cerovljah katehet Monti.

Zenska, pripeljana v bolnico, umrla.

Chicago. — Martha Watson, stara 25 let, iz Sheboygana, Wis., je v četrtek umrla v West End bolnici. V bolnico jo je pripeljal neki neznan možik, ki je pa takoj izginil in uslužbenici niso mogli zaznati njegovega imena. Watson je trpela na zastrupljenju krvi vsled aborticije.

Moža ustrelila.

Chicago. — Jennie Layman, 1 W. 26 St., je v četrtek v prepiru ustrelila svojega moža. Prepir je nastal radi neke ženske, katero je Layman našel v svojem stanovanju, ko se je vrnil iz dela domov. Layman je rekel ženski, da naj se pobere iz njegove hiše, kar je ujezilo ženo, da je pograbila revolver in ga ustrelila.

Avtomobilska nesreča.

Chicago. — Oemnanjat oseb je bilo v četrtek več ali manj poskodovalih, ko se je bus Oriole je nastal radi neke ženske, katero je Layman našel v svojem stanovanju, ko se je vrnil iz dela domov. Layman je rekel ženski, da naj se pobere iz njegove hiše, kar je ujezilo ženo, da je pograbila revolver in ga ustrelila.

Tatrina draguljev.

New York, N. Y. — V stanovanje Jonathan Buckleya so v četrtek vlomili roparji in odnesli veliko množino draguljev in drugih dragocenosti v vrednosti \$49,000.

RAZNE VEŠTI

REED ZELI POROČITI UČITELJICO.

Ottawa, Ill. — Hiram Reed, ki je v preteklem novembru pokusil vse, da se izogne poroki z učiteljico Iolo Bradford in je podtakal dinamit v šolsko peč, kar je povzročilo razstrelbo, v kateri je dobila učiteljica težke poškodbe, je sedaj pri volji, da jo poroči, ker misli, da se bo na ta način izognil zapora radi poskušenežnega umora.

Ohranjava proti Reedu je pričela v četrtek. Bradford noče sedaj ničesar slišati o Reedovi, ki bi se Reed rad pod prejšnjo zadržljivost izognil kazni, ki ga čaka radi njegovega dejanja.

Lobisti nastopajo pod sloganom protivestni pravni senator.

Washington, D. C. — Izmed organizacij, ki imajo svoje lobiste v Washingtonu, in nastopajo kot njih predstavniki, je 90 odstotkov, ki ne zastopajo nobene organizacije. To izjavo je podal senator Caraway, demokrat iz Arkanasa, v svojem poročilu, katerega je predložil senatskemu odboru, da podpre svojo predlogo, ki zahteva splošno registracijo lobistov.

Caraway je dejal, da ni več kot deset odstotkov izmed vseh 400 organizacij, ki so vpisane v telefonskem direktoriju, legitimnega značaja. Večina teh predstavnikov preže le na lahkovernost tistih, ki so zainteresirani, kakšne akcije kongres podvzame v gotovih vprašanjih. Veliko število ljudi je, ki nastopajo pod prejšnjo, da zastopajo razne organizacije, dočim so le navadni lobisti v najslabšem pomenu besede.

Velika trojica bo določila predsedniškega kandidata.

Washington, D. C. — Velika kombinacija, katere podpora je potrebna za izbiro republikanskega predsedniškega kandidata, je sedaj v tvorjenju. Trojica sestoji iz zakladniškega tajnika Mellona, Charles D. Hillesa in William M. Butlerja.

Zakladniški tajnik Mellon bo kontroliral pennsylvanijsko delegacijo na konvenciji, Hilles bo načeljeval delegaciji iz države New York in Butler, predsednik narodnega republikanskega odbora in glavni politični svetovalec predsednika Coolidgea, bo predstavnik delegacije iz Massachusettsa.

Ti trije republikanski voditelji pričakujejo, da bodo kontrolirali 208 delegatov, skoro petino skupne delegacije, ki se snide na konvenciji v Kansas Cityju. Država New York pošlje 90 delegatov, Pennsylvania 79 in Massachusetts 39.

Banketna kuga doslega višek.

Chicago. — Po kratkem prestanku, v veselje mestnih uradnikov, ki so prisiljeni kupovati vstopnice po \$5 vsaka, za razne bankete, so se banketi v počast Thompsonovim privrčencem ponovili. V četrtek večer se je v Sherman hotelu vršil banket v počast Miltonu Weilu, pesniku, ki v svojih liričnih verzih prpeva slavo župana Thompsona v času volilnih kampanj.

Ta banket se je odlikoval, kakor so se prejšnji, v vseh točkah programa, ki prinašajo radost v srce častitega gosta in denarno paralizno drugim, ki morajo poseči v žep, da se v družbi milega gosta veselo. "Pesnik" Well je prejel v dar dragocen avtomobil Lincolnovega sistema, da je pograbila revolver in ga ustrelila.

Mrtva ženska identificirana.

Somerville, N. J. — Ženska, katere obleka je bila namočena v petroleju in ki je bila najdena smrtno opečena pretečeni pondeljek na cesti med Morristownom in Somervilleom, je bila v četrtek identificirana kot Margaret Brown, guvernanta na domu James Parka iz New Yorka. Truplo sta identificirala njena nekakinja in svak. Sumi se, da je bil umor izvršen z namenom, da bi nekdo pograbil njene priljubljenosti in vrednosti v hranilnici.

ZDRAVSTVO

Potjudna beseda o higijeni in skrbi za zdravje.

O DELAZMOŽNOSTI NASEGA TELESA.

Kakšne važne in pomembne stvari! Koliko je trenerjev, ki to vedo?

Tak napor zdravemu in krepkemu srcu ne škoduje, če ga med štadijem utrujenosti ne obremenjujemo. Kajti že vsako naknadno napetje požene kri pod večjim pritiskom v desni del srca, ali večja množina substanc ovrta kri, da izstopi iz levega prekata, kar srce obremeni. Velika ovira krvnemu obtoku je tudi prenapolnjevanost celic s tekočinami. Po naporih torej ni priporočljivo preveč piti da s tem ne otežimo funkcije srca. To velja zlasti tudi za turiste.

Srce moremo tudi z vestnim treningom pripraviti na napore. Vendar pa moramo paziti, da ga ne pretreniramo in s tem oslabilimo. Tem bolj moramo biti previdni, ker se znaki pretreniranja zelo pozno pokažejo. Tudi zunanje prilike, ko je na primer neobičajna klima, huda vročina kraja, kjer startamo, nenavadna hrana in drugo, utegnejo oslabiliti naše, sicer močno srce, tako da nastopijo utrudljivi pojavi že med obremenitvijo in povzročijo popolno izpraznitve srca. Dotekaloča kri, ki mora vsa v srce, pa nima dosti prostora in srčna mišica se prične rastezati. Pojavljajo se utrudljivi pojavi, ki jih včasih imenujemo "mimočasna utrujenost".

Onemoglost srca nastopa v splošnem največkrat kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj predvsem za pretiravanje vztrajnostnih vaj, kot so na primer: tek na dolge proge, vztrajno veslanje in plavanje, zlasti kolezarjenje in forsirana trajna hoja. V tem slučaju nastopajoča utrujenost srca je nekaj drugega, kar nastopa kot posledica daljših naporov. Seveda gre tukaj pred

Frederic Boutet: PRIZNANJE

Milostiva gospa Berauge je prišla. — Je dejala sobarica na pragu krasno opremljenega budonarja mlade žene.

ločitev ni bila težka. Zdaj si že tri leta sama, neodvisna, svobodna. — Veš, da od te svobode nimam posebne koristi. Sicer pa povej mi raje, kaj te je privedlo k meni?

zanima zame in da hodi zvečer pogosto z doma, ne da bi mi povedal, kam. — In zato se razburjaš, Lidia? Beži no, tema, kaj se ne poznaš moša? Gotovo ima trgovska opravke.

ljem živovati v. Da, Lina, o tem sem trdno prepričana. Lidia je izgovorila te besede prepričevalno in njene velike plave oči so se ustavile na črnih, razbirjenih očeh intimne prijateljice, ki se je skušala nasmejniti.

Ta četrt ure sem pretrpela ves kakor vas življenja. Kako sem sploh mogla verjeti tvojim izmišljotinam? Predobro poznam Filipa in vem, da me ljubi. . . o njegovi ljubezni niti najmanj ne dvo. . .

PAROBRODNI LETKI ZA VSE CRTE. Preskrbite si vsaki letak za sedaj. — Poltjanje denarja v inozemstvu. A. C. PLECKO & CO.

IZBIRNA PRIJKA Člani in članice S. N. P. J. Lahko dobite pol leta časopisa Pravica in skupne vrednosti za \$2.00 knjig. n. gr. JIMMY HIGGINS, ZAKON SLOVENSKE, ali pa ZAJEDALCE in HERVENICO in INFORMATOR ali sam polletje svote \$4.00. Ne štani polletje \$4.00. Ali pa za \$2.00 polleta čas Pravica in knjige JIMMY HIGGINS. Neštani \$2.00.

Redo Murak: IČI OROFA BLAGAJA

Vitez Erazem je počutil in naglo razgrnil rjuho za preprogi. Potegnili je bodalo iz nočnice, poravnal s njim in s rokama pesek in s malo potresani narival vanj Ljubljanko in Ljubljano ter nakopišil Grad in Golovec. Potem je jel na dolgo in široko pripovedovati, kar je vedel o utrdbah Ljubljancanov. Vsi so ga poslušali kar najposornjeje.

Imamo še zdaj toliko, da jih komaj vidimo s sabo. Prihranimo si tudi kaj za drugo leto! Zopet je bilo tiho v šatoru. Skozil vzrel šatorovega platna je pošiljal presvetel solnični žarek na razgrobni načrt Ljubljane.

Pri teh besedah je Marcelina zadržala pogled po vsem telesu. — Da odhaja sveder zdoma brez tebe? — Je vprašala v zadregi. — Kaj ne bahaža v klub? — Da, pravi, da hodi v klub, toda to je laž. Bil sem v klubu, pa so mi povedali, da je poprej bahažal tja, zdaj ga pa še tri mesece ni bilo. Poiskal si je ljubico, ki ga ima v popolni oblasti. . . ljubi je, mene pa ne mara več zavolje nje. To je grozno! Lina, ti ne veš, kako sem nesrečna in zapostavljena. . . Filipa imam tako rada! — Zaplakala je in naslonila glavo na ramo Marceline.

Vaš jezik vam pove! Žark je očividno veliki šelodan. Ako je šelodan to rabi, ako so šelodan nabavila ali vneto, štati vam to po v in potam vintu, da je potamno vrediti šelodina šelodanov s Trimo-jem granik vintu. Od leta 1908 se odpravilo slovi lot nabavila šelodina odvalna tenila v službu šelodanov, zaprti, šelodan opitja in pliser. V vseh letih, Filipa in Jos. Trimo Co., 1200 E. Ashland Ave., Chicago, Ill., po HERZ-BLAČNI VROBIL, prihrate 19c za polletjane trile.

Govoril sem čisto resnico," je hitel vitez Erazem in se trudil, da bi skrnil svojo prepričenost. "Povedal pa še nisem vsega. Poslednje dni je vse kar trumoma vrela iz okolice v glavno mesto. Ljubljana je prenapolnjena. Meščani so upali, da dobe hita za dva meseca. Nekaj so ga pač prejeli, vsega pa ne; tudi se je potopila velika ladja pšenice v Ljubljanci."

Isa paša je napel zatisnil oči; to je bilo znamenje osveljenosti. "Koliko topov?" "Topova sem videl na Gradu štiri po šest centov, štiri po štiri cente in osem možnarjev. Pri vsakih mestnih vratih pa imajo po dvoje kač."

Mojo oboževani Fil! Samo besedico, nič več, samo to naj ti povem, da te obožavam in da še zdaj drhtim, če pomislim, kako strastno sva se objemala snoči, kako divna je bila noč v tvojem objemu. . . Odšel si, s tvoji ljubji, tvoja strast je ostala, da. Sledile so tri drobno popisane strani, nežna roka je pisala samo o strastni ljubezni, nežnih poljubih in ljubavni opojnosti prejšnje noči.

ZE VEČ KOT 40 LET. postuje ta banka vestno in pošteno vsem onim, ki rabijo njeno posredovanje in na tisoče vlagateljev oprezno investirajo pri nje svoje prihranki, kar znaša na milijone dolarjev.

KASPAR AMERICAN STATE BANK. 1200 BLUE ISLAND AVE. CHICAGO, ILL. NAJVEČJA SLOVANSKA BANKA V AMERIKI. Uradna ure: od 9. zjutraj do 4. popoldne, ob ponedeljkih in sobotah od 9. zjutraj do 5. zvečer.

Tiskarna S. N. P. J. SPREJEMA VSA V TISKARSKO OBRT SPADAJOČA DELA. Tiska vabila za veselice in shode, vizitnice, časnike, knjige, koledarje, letake itd. v slovenskem, hrvaškem, slovaškem, češkem, nemškem, angleškem jeziku in drugih.